

Vinařský věstník

1

2024

Obsah:

Z domova	2
Ze zahraničí	3

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

Pěstování révy vinné v České republice v roce 2023

Tisková zpráva, 29. 1. 2024 — Ze statistických údajů Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) za rok 2023 vyplývá snížení zájmu vinohradníků o výsadbu nových vinic. Zvyšující trend výsadeb PIWI odrůd, vhodných pro ekologické pěstování, přetrvával. V roce 2023 tvořila obhospodařovaná plocha vinic v ČR přibližně 17735 hektarů (ha) a celkem bylo registrováno 13 263 pěstitelů.

Kvóta pro přidělení povolení pro novou výsadbu vinic ve výši 178,7 ha nebyla vyčerpána. O povolení požádalo 62 pěstitelů, kterým bylo vyhověno v plné výši, přidělená plocha pro novou výsadbu činila 31,5 ha. Celkem bylo vysázeno (v rámci povolení nové výsadby a obnovy vinic) 296 ha nových vinic, což je o 87 ha méně než v roce 2022. Mezi nejčastěji vysazované odrůdy révy vinné patřily: Pálava (43 ha), Tramín červený (26 ha) a Ryzlink rýnský (26 ha) z bílých odrůd; z modrých odrůd Merlot (14 ha). Z PIWI odrůd se nejvíce sázel Donau-riesling (11 ha). Průměrné stáří nejvíce pěstovaných odrůd bylo 22 let.

I nadále se zvyšoval podíl ploch osázených PIWI odrůdami, vhodnými pro ekologickou nebo integrovanou produkci. Jejich výměra tvořila na konci roku 2023 celkem 960 hektarů, což je oproti roku 2022 o přibližně 70 ha více. Nejpěstovanější odrůdou v této kategorii byl Hibernal s aktuální plochou 421 ha.

K největším vinařským obcím v ČR s plochou osázených vinic patřily podobně jako v letech předešlých Velké Bílovice (777 ha), Valtice (586 ha), Mikulov (517 ha), Čejkovice (505 ha), Dolní Dunajovice (434 ha), Novosedly (433 ha), Velké Pavlovice (368 ha), Vrbovec (350 ha) a Sedlec (315 ha). Ve vinařské oblasti Čechy je největší obcí Mělník (110 ha).

Pro rok 2024 je určena kvóta k povolení nové výsadby o rozloze 178,3 ha. O povolení mohou vinohradníci žádat ÚKZÚZ do 29. února 2024.

Celá zpráva s přílohou je na adrese:

<https://eagri.cz/public/portal/ukzuz/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/pestovani-revy-vinné-v-ceske-republice-v-roce-2023>

ni-revy-vinne-v-ceske-republice-v-roce-2023

IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ ÚKZÚZ

Výskyt hraboše polního v prosinci 2023

Výsledky monitoringu výskytu škodlivých organismů Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) potvrdily před koncem roku 2023 zvýšení populací hraboše polního. Z celorepublikového listopadového průměru 846 aktivních východů z nor na hektar (AVN/ha) stouply hodnoty v prosinci na 1 308 AVN/ha, což napříč sledovaných plodin představuje 4,3násobek aktuálního prahu škodlivosti. Navzdory menšímu rozsahu vyhodnocených dat přetrvává riziko velmi vysokého ohrožení porostů v krajích Jihomoravský, Olomoucký, Pardubický, Zlínský a v jihovýchodním cípu Vysočiny.

S ohledem na začínající zimní období provedli inspektoři ÚKZÚZ v prosinci pozorování na třetině běžně pozorovaných ploch.

V ozimých a krmných plodinách setých v minulém roce hodnoty dosahovaly v průměru 604 AVN/ha, což odpovídalo 3násobku prahu škodlivosti. Druhá polovina pozorování probíhala ve starších víceletých krmných kulturách. Zde se průměrný počet pohyboval okolo 2 106 AVN/ha, což odpovídá hodnotě 5,3násobku prahu škodlivosti (podzimní práh škodlivosti pro víceleté kultury odpovídá 400 AVN/ha, pro jednoleté 200 AVN/ha). Tato čísla představují i ke konci roku extrémně vysoké ohrožení pro krmné plodiny.

Ohrožené zůstávají okresy Jihomoravského, Olomouckého, Pardubického a Zlínského kraje, kde byly zaznamenány extrémní počty aktivních východů z nor. Například ve vojtěšce v katastru Suchohrdly na Znojemsku byla potvrzena hodnota přesahující 18 000 AVN/ha. V této oblasti tak hrozí silné napadení porostů hraboši i v bezprostředním okolí takto napadeného pozemku.

Vysoký stupeň poškození na lokalitách zmíněných krajů je patrný i na plochách

s vymrzajícími meziplodinami a porosty ozimé řepky. Intenzita výskytu hraboše se v jednom katastru může významně lišit od výskytu nulového až po výskyt extrémní.

ÚKZÚZ i nadále poskytuje informace Státnímu fondu životního prostředí (SFŽP), který využívá data pro žadatele o kompenzace za aplikaci rodenticidů ve zvýšené dávce do nor – Detail výzvy – NPŽP (narodniprogramzpcz). SFŽP bude přijímat žádosti na aplikaci zvýšené dávky rodenticidů do 31. ledna 2024.

V případech, že průběh počasí dovolí aplikaci rodenticidů mohou zemědělci provádět na pozemcích s kalamičním výskytem hraboše aplikace rodenticidu STUTOX II a Ratron GW ve zvýšené dávce do 10 kg na hektar při aplikaci do nor, a to dle vydaných nařízení ÚKZÚZ.

Připomínáme, že aplikace přípravku musí být nahlášena ÚKZÚZ nejpozději 3 dny před jejím zahájením. ÚKZÚZ provádí kontroly dodržování podmínek aplikace stanovených v nařízení.

Aktuální vývoj populací hraboše polního můžete sledovat na Rostlinolékařském portálu, měsíční souhrny z monitoringu tohoto škůdce jsou pravidelně zveřejňovány na webu ÚKZÚZ.

ÚKZÚZ, IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ, 5. 1. 2024

Milion hektarů zemědělské půdy se během sto let „ztratilo“

O téměř 1 000 000 hektarů zemědělské půdy jsme přišli za posledních 100 let. Novelu zákona o ochraně zemědělského půdního fondu schválili poslanci v prvním čtení. Skupiny dřevin, stromořadí nebo mokřady jako krajinné prvky se nově stanou přímo součástí zemědělské půdy, aby se mohly v krajině snáze zakládat. Úprava zákona dává také prostor pro rozvoj agrovoltaiky na chmelnicích či ovocných sadech pro posílení potravinové soběstačnosti a energetické nezávislosti farem.

ZPRÁVY Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ, PROSINEC 2023

Ze zahraničí

Program belgického předsednictví v EU v oblasti zemědělství

Belgické předsednictví bude prosazovat holistický přístup k zemědělství a rybnářství. Zajištění potravinové bezpečnosti a autonomie budou hlavními cíli předsednictví, stejně jako dále zvyšování udržitelnosti produkce a spotřeby potravin.

Belgické předsednictví se zavazuje k zajištění potravinové bezpečnosti a autonomie v rámci harmonizované evropské potravinové politiky. V tomto kontextu bude podporovat snižování závislosti EU na třetích zemích pro určité strategické zdroje a zajistí efektivní a účinné sledování implementace společné zemědělské politiky (SZP), věnuje pozornost jak nabídce, tak poptávce. Co se týče SZP, belgické předsednictví bude iniciovat reflexi nad budoucím rámcem po roce 2027. Společně s následným jednáním o ročních kvótách, tato politika poskytuje důležitý rámec pro zajištění právní jistoty pro farmáře.

Různorodá škála aktivit a aktérů je přímo či nepřímo zapojena do produkce, zpracování, distribuce, přípravy a spotřeby potravin. S ohledem na odolné a udržitelné zemědělství a potravinářský sektor bude belgické předsednictví usilovat o řešení těchto výzev holistickým způsobem prostřednictvím přeshraničního a mezioborového přístupu. K tomu účelu předsednictví zajistí sledování zemědělských trhů a bude se zabývat obchodně souvisejícími zemědělskými otázkami, zatímco bude věnovat zvláštní pozornost politické soudržnosti, především z hlediska obchodu, životního prostředí a klimatu. Mimo jiné bude v této souvislosti hrát důležitou roli oběhová ekonomika a inovace, jako je zavedení nových IT technologií. Předsednictví bude pokračovat v probíhajících diskusích o nových genomických technikách (NGT), udržitelném používání ochranných prostředků (SUR) a výrobě a marketingu rozmnožovacího materiálu rostlin.

Další zlepšení udržitelnosti potravinového systému, zajištění vysoké úrovně bezpečnosti potravin, zdraví zvířat a rostlin a energetické účinnosti, je nutné z ekonomického, sociálního a environmentálního hlediska. Náklady, výhody a rizika spojená s přechodem na udržitelný potravinový systém musí být rovnoměrně sdíleny po celém potravinovém řetězci. To by mělo zajistit, že farmáři jsou partneři ve změně udržitelnosti, jsou spravedlivě odměňováni za své úsilí a dostávají odpovídající společenské uznání. Belgické předsednictví proto bude nadále usilovat o rovné podmínky, harmonizaci předpisů a propagaci bezpečnosti a transparentnosti po celém potravinovém řetězci, následujíc zásady „od zemědělce ke spotřebiteli“.

Dále, vzhledem k aktivnímu postoji Belgie v oblasti strategie potravin a bílkovin, belgické předsednictví podpoří udržitelnou výrobu potravin tím, že pozve členské státy, aby sdílely osvědčené postupy z jejich vlastního agropotravinářského komplexu.

Aby byli spotřebitelé více zapojeni a podníceni k vyváženým výběrům potravin, belgické předsednictví bude pracovat na podpoře zdravých výběrů potravin ve školách a sdílet zkušenosti s různými pohledy na dobrovolný systém označování potravin na přední straně obalu, který byl již zaveden v některých zemích EU.

ZDROJ: COPA-COGECA, 4. 1. 2024,

ZÚŽENO NA ROSTLINNOU PRODUKCI

A POTRAVINÁŘSTVÍ, JS

Evropská dohoda o zemědělských zeměpisných označeních

Po přibližně dvou letech jednání dosáhli 24. října 2023 vyjednavací Evropského parlamentu a Rady EU politické dohody o reformě evropských pravidel pro zeměpisná označení, která vytváří jednotné nařízení vztahující se na země-

dělské a potravinářské produkty, vína a lihoviny. Zeměpisná označení chrání názvy produktů se zvláštními vlastnostmi, kvalitou nebo pověstí spojenou s oblastí jejich produkce. Tyto produkty jsou proto chráněny před paděláním nebo podvody a systém zaručuje, že byly vyrobeny v oblasti svého původu podle vysokých standardů. Chráněná označení původu (CHOP) a chráněná zeměpisná označení (CHZO) existují na ochranu zemědělských a vinařských produktů, zatímco zeměpisná označení (ZO) existují pro lihoviny. K 1. říjnu 2023 bylo zapsáno 3 552 názvů: 1 656 názvů vín, 1 634 názvů potravin a zemědělských produktů a 262 názvů lihovin. V únoru 2023 Komise zapsala 3 500 zeměpisné označení.

Cílem tohoto nového nařízení je posílit vysokou kvalitu potravin a normy EU a zajistit, aby naše kulturní, gastronomické a místní dědictví bylo zachováno a certifikováno jako autentické v rámci EU i ve světě. Různá pravidla týkající se postupů a ochrany zeměpisných označení byla sloučena pro tři odvětví (potravin, víno a lihoviny). Tento jednodušší právní rámec spolu s kratšími lhůtami pro registraci by měl ztraktivnit systémy pro výrobce, zejména v zemích, kde je zeměpisných označení méně. Lhůta pro posouzení žádosti o zápis a změny specifikací zeměpisných označení by neměla přesáhnout šest měsíců s možností prodloužení o pět měsíců, pokud se ukáže, že žádost není úplná.

V rámci dohody bylo rozhodnuto, že Evropská komise si ponechá výhradní odpovědnost za zkoumání zeměpisných označení a že Evropský úřad duševního vlastnictví (EUIPO) bude poskytovat pouze technickou pomoc v čistě administrativních záležitostech (systém upozornění, správa rejstříku). Za prosazování zeměpisných označení jsou i nadále odpovědné členské státy, včetně kontroly vhodného používání zapsaných výrazů a prevence podvodné výroby, prodeje a používání zeměpisných označení. Ko- ▶

mise si zachovává svou úlohu při zápisu, změně a zrušení všech zápisů. Slibným cílem této dohody, jejíž datum vstupu v platnost nyní očekáváme, je zvýšit používání zeměpisných označení v celé EU a především chránit gastronomické dědictví EU na celém světě.

VILLAGE-JUSTICE.COM/FLORENCE
CHAPINOVÁ/3. 1. 2024/JS

AREV vítá výsledek hlasování Výboru ENVI EP o nových genomických technikách (NTG)

Dne 24. ledna hlasoval Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI) o návrhu zprávy k návrhu nařízení o rostlinách získaných některými novými genomickými technikami, ke kterému bylo předloženo téměř 1200 návrhů.

Zde jsou kompromisní pozměňovací návrhy, které navrhla zpravodajka Jessica Polfjärd:

- Přísnější definice NGT1 v příloze 1 – Tato omezení se zdají být přiměřená a pravděpodobně nezpomalí výzkum a vývoj těchto technologií.
- Kromě vědeckých kritérií nesmí být NGT1 záměrně rezistentní vůči herbicidům a musí splňovat alespoň jedno z kritérií udržitelnosti uvedených v příloze III (výnos, včetně stability výnosu a výnosu s nízkými vstupy; tolerance/rezistence vůči biotickým stresovým faktorům, včetně chorob rostlin způsobených houbami, bakteriemi, viry a jinými škůdci); tolerance/rezistence vůči abiotickým stresovým faktorům, včetně faktorů způsobených změnou klimatu; účinnější využívání zdrojů, jako jsou voda a živiny; vlastnosti, které zlepšují udržitelnost skladování, zpracování a distribuci; zlepšená kvalita nebo nutriční vlastnosti; snížená potřeba vnějších vstupů, jako jsou přípravky na ochranu rostlin a hnojiva).
- Součástí balíčku navrženého zpravodajkou je zákaz patentovatelnosti NGT a žádost, aby Komise provedla posouzení dopadů, aby bylo možné tuto otázku lépe posoudit.
- Pro ekologické zemědělství bude zákaz používání NGT zachován, ale s tolerancí pro neúmyslnou kontaminaci a s požadavkem, aby Komise po sedmi letech od vstupu zákazu v platnost vypracovala zprávu za účelem jeho přehodnocení.

Výbor ENVI se vyslovil pro to, aby NGT1 nebyly záměrně rezistentní vůči herbicidům a splňovaly výše uvedená kritéria udržitelnosti.

Výbor rovněž souhlasil s tím, že by neměly existovat:

- prozatím žádné patenty;
- žádné NGT pro ekologické zemědělství, rozhodnutí bude přezkoumáno za 7 let;
- žádné možnosti členských států bránit pěstování nebo komercializaci NGT.

AREV vítá skutečnost, že nebyly přijaty všechny pozměňovací návrhy předložené některými politickými skupinami, které chtěly přísně omezit GMO, a doufá, že Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova (COMAGRI) bude pokračovat v tomto konstruktivním přístupu a že stanoví jasné rozlišení mezi GMO a NGT 1.

AREV/AYNARD/30. 1. 2024/JS

Úbytek zemědělských podniků v Německu

Počet zemědělských podniků v Německu v posledních třech letech stále klesá. Podle Spolkového statistického úřadu (Destatis) bylo v roce 2023 podle výsledků šetření o struktuře zemědělství 255 tisíc zemědělských podniků, což je o 7 800, resp. o 3 % méně než v roce 2020. Strukturální změny v zemědělství směřem k menšímu počtu, ale větších zemědělských podniků pokračovaly: V roce 2010 obhospodařoval průměrný zemědělský podnik 56 hektarů, v roce 2020 to bylo 63 hektarů a konečně v roce 2023 již 65 hektarů.

Díky zvětšování zemědělských podniků měl jejich pokles počtu podle Destatisu nepatrný dopad na celkovou zemědělskou plochu v Německu: ta se za posledních 13 let snížila jen nepatrně o zhruba 100 000 hektarů na 16,6 milionu hektarů. Počet biopodniků v roce 2023 činil 28 700, což odpovídá výraznému nárůstu o přibližně 10 % ve srovnání se sčítáním zemědělských podniků v roce 2020. Ekologické farmy tak tvořily přibližně 11 % všech zemědělských podniků. V porovnání s rokem 2020 se zvýšila také výměra ekologicky obhospodařované půdy, a to o 16 % na přibližně 1,85 milionu hektarů. Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové zemědělské půdě v Německu tak činil rovněž přibližně 11 %.

DDW/26. 1. 2024/JS

Portugalsko ukončuje nulovou sazbu DPH na základní potraviny kvůli vysoké inflaci

Snížení DPH na nulu u téměř padesáti základních potravin, které schválila portugalská vláda v rámci řešení vysoké inflace, skončilo 5. 1. 2024 po téměř osmi měsících uplatňování, přestože ceny potravin jsou rekordní. Nařízení, které vstoupilo v platnost 18. dubna 2023 s původním záměrem skončit v říjnu, ale kvůli prudkému růstu cen bylo prodlouženo, zůstalo v platnosti do 4. ledna 2024 včetně, jak uvádí portugalský list Diário da República. Podle prvních odhadů vlády socialisty António Costy, který je v současné době v úřadu, mělo toto opatření dopad na státní pokladnu ve výši 740 milionů eur. U 46 potravin, na které se toto opatření vztahuje (včetně ryb, těstovin, ovoce a masa), se nyní vrátila DPH, která činí nejméně 6 %, a to v době, kdy se inflace pohybuje pod 2 % (v provincii činila meziročně 1,4 %).

S návratem k normálu budou muset Portugalci čelit „nejvyššímu nákupnímu koší za poslední dva roky“, informovala portugalská spotřebitelská organizace DECO Proteste, která začala v roce 2022 monitorovat výkyvy cen potravin. Podle jejich údajů stál 3. ledna košík 63 základních produktů 236,04 eura, což je o 48,34 eura více než před dvěma lety. Nejvíce za poslední rok zdražil extra panenský olivový olej (o 87 %), čerstvý štikozubec (o 45 %) a frankfurtské párky (o 43 %). Podle předběžných údajů portugalského Národního statistického úřadu zaznamenala inflace v Portugalsku v roce 2023 průměrnou meziroční změnu ve výši 4,3 %, což je o 3,5 procentního bodu méně než v předchozím roce. Růst indexu spotřebitelských cen se zpomaluje poté, co v roce 2022 zaznamenal nejvyšší hodnotu za posledních 30 let, i když stále zůstává výrazně nad hodnotou 1,3 % vykázanou v roce 2021.

EFEAGRO.COM/5. 1. 2024/JS

V Nizozemsku se od ledna 2024 zvýší spotřební daň z vína

Od 1. ledna se v Nizozemsku zvýší spotřební daň z alkoholických nápojů o 8,4 %, což je o polovinu více, než původně plánovala nizozemská vláda ve svém zářijovém rozpočtovém prohláše-

ní. Od začátku roku 2024 se spotřební daň z tichých a šumivých vín v Nizozemsku zvýší z 88,30 eur za hektolitr u výrobků s obsahem alkoholu vyšším než 8,5 % na 95,69 eur, což představuje nárůst o 7,39 eur za hektolitr. U produktů s obsahem alkoholu nižším než 8,5 % se zvýší ze 44,24 € na 47,95 € (+ 3,71 €/hl). U meziproductů, tj. fortifikovaných vín a ostatních vermutů, se zvýší o 8,87 €/hektolitr do 15 % alkoholu na 114,85 €/hl a o 12,50 € u produktů nad 15 % alkoholu (161,80 €). Ve všech případech zůstává zvýšení bez změny na úrovni +8,4 %. Toto zvýšení je mnohem nižší, než nizozemská vláda zamýšlela – daňový plán na rok 2024 počítal se zvýšením spotřební daně z alkoholu o 16,3 % v rámci financování plánu boje proti chudobě, ale také v širším kontextu omezení prodeje alkoholických nápojů. V červnu loňského roku se státní tajemník pro zdravotnictví snažil získat parlamentní podporu pro zákaz prodeje alkoholu ve sportovních jídelnách a výrazné zvýšení spotřební daně, nebo dokonce zavedení minimální ceny alkoholických nápojů. Zároveň se některá nizozemská města, jako například Utrecht, Haarlem a Groningen, rozhodla zakázat reklamu na alkohol na městských billboardech.

K rozhodnutí snížit plánované zvýšení spotřební daně na polovinu mohly vést obavy z přeshraničních nákupů. Ještě před zvýšením spotřební daně některá média informovala o 16% nárůstu cen alkoholických nápojů v Nizozemsku, což vyhnalo Nizozemce za hranice zejména do Německa. Růst cen v posledních letech způsobily zejména vyšší náklady na dopravu, ekologické daně a v některých případech i nižší úroda, což vedlo ke zvýšení ceny samotného vína. Sousední Německo však žádnou spotřební daň na víno nemá a Francie za ním příliš nezaostává, stále více spotřebitelů nakupuje víno za hranicemi. Tímto novým zvýšením spotřební daně v Nizozemsku bude rozdíl velmi výrazný a spotřebitelé budou nakupovat v zahraničí, kde jsou také pohonné hmoty a další produkty levnější. Ředitel společnosti Verbunt Verlinden se domnívá, že je „naprosto nepravděpodobné“, že Německo změní svou politiku v oblasti spotřební daně: „Otázkou je, zda očekávané dodatečné příjmy skutečně získáme – klidně se může stát, že se vybere méně spotřební daně.“

VITISPHERE/SHARON NAGELOVÁ/19. 12. 2023/JS

Ve Francii bude v roce 2024 vysázeno jen 0,37 % plochy nových vinic

Kvůli nerovnováze mezi nabídkou a poptávkou na trhu vínem se rozšiřování francouzských vinic zpomaluje, pro rok 2024 je plánováno 3 100 hektarů nových povolení k výsadbě, zatímco v roce 2023 to bylo 5 400 hektarů. Je to výsledek hlasování Vinařské rady (FranceAgriMer) na zasedání ve čtvrtek 11. Ledna. Přítom apelací se bude týkat jen 1 994 hektarů. Každý členský stát EU má jinak povoleno 1,0 %.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/12. 1. 2024/JS

Obavy o budoucnost vinic na terasách v údolí Mosely

Vinaři na dolním toku Mosely se obávají o své živobytí. Důvod: Spolkový úřad pro životní prostředí (UBA) zvažuje zákaz používání pesticidů pomocí vrtulníků. Týká se to asi 55 hektarů, na kterých se v současné době ekonomicky nevyplatí aplikovat přípravky na ochranu rostlin jiným způsobem. Jedná se o výsledek iniciativy Svazu lepidopterologů Porýní-Vestfálska a regionální organizace BUND. Společně vyhlásily motýla Apollo Moselle (jasoň červenooký – *Parnassius apollo* ssp. *Vinningensis*) „motylem roku 2024“, aby ho zachránily „před vyhynutím“. Domnívají se, že hlavní příčinou klesající populace je používání pesticidů, zejména těch, které se aplikují vrtulníkem, a proto podnikli kroky k zákazu aplikace pesticidů vrtulníkem. Dotčení vinaři to vidí jinak a obávají se o svou budoucnost. Bez pesticidů by nebyly vinice, bez vinic by nebyli motýli jasoně, zní jejich argumentace v kostce. Odborníci prokázali, že úbytek těchto motýlů je způsoben především změnou klimatu a zánikem jejich životního prostředí – obdělávaných vinic.

Vinařům se dostává podpory od Svazu moselských vinařů a Německého svazu vinařů, které v dopise státní tajemnici Silvií Benderové ze Spolkového ministerstva zemědělství upozornily, že výskyt tohoto motýla je vázán na otevřené skály a strmé svahy s udržovanými zdmi teras, kde motýl nachází vhodné mikroklimatické podmínky a živné rostliny. Proto by měly být striktně odmítnuty podmínky, které by znemožnily pou-

žití ochrany rostlin a zrušily by tamní vinohradnictví. Vyjádřila se také odpovědná ministryně Porýní-Falce Daniela Schmittová, která v tiskové zprávě zdůraznila, že „udržováním krajiny vytvářejí vinaři především stanoviště pro jasoně moselského“. Vinit vinařství z poklesu populace je proto nepochopitelné. Naopak se vinaři a ochránci přírody snaží o zachování biologické rozmanitosti a vinohradnictví na strmých svazích Mosely.

Spolkový úřad pro životní prostředí vidí v používání dronů k ochraně rostlin možnou alternativu k používání vrtulníků, protože se tím snižuje úlet účinných látek. Podle Svazu moselských vinařů to jako možnost vidí i profese, ale přechod požadovaný UBA v tak krátké době je nemožný kvůli četným technickým, personálním a autorizačním problémům. Není k dispozici ani dostatek vyškolených a kompetentních pilotů, ani dostatečný počet dronů připravených k použití. Kromě toho je třeba projít složitými povolovacími procedurami, což znamená, že do sezóny 2024 nebude k dispozici dostatek licencí, pilotů a dronů na ochranu plodin. Podle DWV je proto aplikace přípravků na ochranu rostlin pomocí vrtulníků jedinou v současnosti proveditelnou možností.

DDW/10. 1. 2024/JS

V Korutanech bylo přijato nařízení o viničních tratích

Rakouské Korutany se mohou pochlubit rychlým růstem vinařství s přibližně 125 hektary vinic a 85 vinařskými podniky. Nyní přijaté nařízení o viničních tratích má umožnit další krok směrem k uvádění původu na trh a snaze o kvalitu. V polovině ledna schválila korutanská zemská vláda první zemské nařízení o vinicích, které umožňuje korutanským vinařům používat pro označení svých vín 56 názvů viničních tratí. Pouze jeden korutanský okres, Hermagor, nyní nemá podle vyhlášky žádnou viniční trať. Korutanský svaz vinařů považuje nové nařízení za další prvek celostátní legislativy, který doplňuje stávající vinařský zákon a stávající nařízení o odrůdách révy vinné. Pro korutanské vinaře znamená nařízení významnou podporu marketingu a také další pobídku ke snaze o další zvyšování kvality.

DER WINZER/22. 1. 2024/JS

Protivítr klasifikaci vinařských tratí v Rakousku

Říkají si „Die glückliche Lage“ (Šťastná trať). Zatím zůstávají v anonymitě, veřejně vystupují pouze prostřednictvím webových stránek a e-mailovou adresou. Přesto by noví vinařští rebelové v Rakousku mohli ohrozit nově zavedený celostátní systém klasifikace vinic – například prostřednictvím žaloby, jak uvádí rakouský vinařský časopis Vinaria. Systém klasifikace podle nich odporuje základnímu demokratickému principu rovných příležitostí, a používá k tomu rétorickou těžkou artilerii: „Nic (a nikdo) nemá větší hodnotu jen kvůli svému původu,“ uvádí na svých internetových stránkách. Citován je i bývalý jednatel zastřešující marketingové organizace ÖWM Willi Klinger. Ten již v roce 2015 označil myšlenku klasifikace tratí za „hierarchický přežitek“. Členové regionálního sdružení WienWein tehdy požadovali klasifikaci vinic po vzoru německého VDP. Podle „Die glückliche Lage“ by o kvalitě vína měl ve volném tržním hospodářství rozhodovat spotřebitel, a nikoli komise nebo ministerstva.

V pozadí roztrpčení je pravděpodobně skutečnost, že konečné rozhodnutí o zařazení špičkových tratí konkrétní oblasti v současné době závisí na Národním vinařském výboru (National Weinkomitee). Tento výbor byl nedávno kritizován za krok, který by znemožnil vývoz rakouského jakostního vína ve formě nebaleného vína. I v tomto případě se objevila nespokojenost z oboru, kterou někteří považovali za nedemokratický postup. Nyní panují obavy, že „několik vinařských svazů“ využije masivního lobbingu k prosazení zařazení všech vinic. Podle internetových stránek protitraťových rebelů proto zvažují, že nechají právní ustanovení týkající se tohoto nového systému hodnocení přezkoumat soudem. Do té doby – a pravděpodobně ještě předtím, než učiní krok ven z anonymity – by rádi „vyslechli, co si o tomto novém systému klasifikace vinic myslí vinaři a všechny ostatní zúčastněné hospodářské subjekty“. Jako argument proti klasifikaci tratí se uvádějí také klimatické změny – terroir vinice je silně charakterizován klimatickými podmínkami a nikdo nedokáže přesně předpovědět, jak se budou v budoucnu vyvíjet pro tu kterou trať.

Spolkový předseda Svazu rakouských tradičních vinařství (ÖTW), vyjádřil pro

Vinarií alespoň spokojenost s načasováním iniciativy. Je lepší, když někdo usiluje o právní přezkum nyní, a ne až za několik let, kdy už bude nový systém zažit. Tvůrci vinařské politiky tvrdí, že nová klasifikace vinic není případným soudním přezkumem ohrožena. Předpisy jsou založeny na širokém konsensu a byly pečlivě vypracovány.

WEINWIRTSCHAFT/11. 1. 2024/JS

Rakousko: Burgenland je jasně proti klasifikaci tratí

Nový vrchol diskuse o zavedení klasifikace viničních tratí v Rakousku, která před několika týdny nabrala na obrátcích díky anonymně zveřejněné webové stránce glueckilchelage.at: Spouštěčem byl citát Michela Moosbruggera, předsedy spolku Österreichische Traditionssweingüter (ÖTW) působícího v Dolním Rakousku, který usiluje o zákonnou klasifikaci tratí. Inicioval založení regionálního sdružení ÖTW v Burgenlandu. Místní regionální vinařský výbor a marketingová organizace Wein Burgenland na to ostře reagovaly. „Pokud se tradiční rakouská vinařství, počínaje údolími Kamptal a Kremstal v Dolním Rakousku, domnívají, že musí vyslat tykadla do Burgenlandu, je to zde jednoznačně odmítáno. Tento elitářský způsob myšlení v jemném oděvu, kterým si některé firmy doufají vylepšit své postavení na vinařských trzích, v Burgenlandu nepotřebujeme,“ uvádí se v tiskové zprávě. To se týká ÖTW, jehož zakládající členové se nacházejí ve vinařských oblastech Kamptal a Kremstal.

V jednomyslném usnesení se burgenlandský zemský vinařský výbor přímo staví proti systému klasifikace viničních tratí, který byl v loňském roce postaven na právní základ a měl vytvořit rovné podmínky pro všechny vinaře – včetně těch, kteří nejsou členy spolků, jako je ÖTW. „Pokud někteří chtějí elitářsky, komplikovaně a s láskou k minulosti klasifikovat své vinice na Erste a Große Lagen, vinařské odvětví v Burgenlandu chce jasně srozumitelnou pyramidu původu pro všechny vinaře v této spolkové zemi,“ uvádí se v něm. V Burgenlandu by v budoucnu neměly existovat dvě třídy vinařství, ale spíše pospolitost.

Burgenlandské vinařské organizace chtějí výrazněji vycházet z původu na základě pyramidy původu zakotvené v předpisech DAC s regionálními, míst-

ními a vinařskými víny pod zastřešující značkou Burgenland. Rovněž mají být definovány odpovídající styly vín. Pokud Regionální vinařský výbor Burgenland nepožádá o zařazení tratě, nemůže se zde toto zařazení uskutečnit. Vinařská politika však nemůže zakázat založení sdružení ÖTW Burgenland. Členství v takovém sdružení by rovněž nebylo důvodem k vyloučení ze zákonem stanovených institucí.

WWW.MAGAZIN.WEIN.PLUS/24. 1. 2024/JS

Falc definuje „Lagenweine“

Na Dni falckých vinařů představil prezident falckých vinařů Reinhold Hörner budoucí „Lagenweine“ Falce. Sdružení Schutzgemeinschaft der Pfalz (obdoba AOC, DOC, DAC, VOC ...) se dohodlo na sedmi odrůdách, které mohou být v budoucnu označovány označením lokalita. Kromě Ryzlinku rýnského budou povoleny burgundské odrůdy Pinot blanc, Pinot gris, Pinot noir a Chardonnay. Hörner, který je zároveň předsedou spolku Schutzgemeinschaft, informoval, že na žádost družstva byl dále schválen Dornfelder a na žádost zpracovatelských podniků Tramín. Kromě toho je povoleno uvádět na etiketě i ušlechtilá sladká vína.

WEINWIRTSCHAFT/18. 1. 2024/JS

Založeno sdružení PIWI Italia

Regionální pracovní skupiny italských PIWI vinařů spojily své síly a založily sdružení PIWI Italia. Prvním předsedou je vědec Marco Stefanini, který vede oddělení genetiky a genetického zlepšování révy ve výzkumném a inovačním centru Nadace Edmunda Macha v San Michele all'Adige. Asistuje mu viceprezident Riccardo Velasco, ředitel Výzkumného centra pro vinařství a enologii (Crea-Ve) v Coneglianu. PIWI Italia sídlí v Nadaci Edmunda Macha, která také od roku 2021 pořádá soutěž vín PIWI odrůd.

Každý, kdo pěstuje odrůdy révy odolné vůči houbám, se může zaregistrovat u nového sdružení. Již nyní je v Itálii 250 vinařů, kteří pracují s těmito odrůdami. Cílem je zvýšit povědomí a rozšířit znalosti o rezistentních odrůdách. Kromě toho se výzkumné aktivity zaměřují na to, aby vinaři měli k dispozici stále ▶

více rezistentních odrůd a mohli tak optimalizovat své pěstitelské plochy pomocí nejvhodnějších odrůd. Používání rezistentních odrůd zvyšuje udržitelnost zemědělské praxe, protože jejich odolnost je přirozená.

Dosud bylo v italském registru odrůd registrováno 18 bílých a 18 červených PIWI odrůd – ve srovnání s 600 odrůdami *Vitis vinifera*. Na rozdíl od jiných evropských zemí není povolování rezistentních odrůd v Itálii upraveno na národní úrovni, ale je ponecháno na jednotlivých regionech. Pěstování PIWI odrůd dosud povolily Trentino, Jižní Tyrolsko, Lombardie, Friuli-Venezia Giulia, Piemont, Emilia-Romagna, Marche, Abruzzo, Lazio a Kampánie. PIWI Italia chce rovněž vyvinout tlak na politické úrovni, aby se prosadilo povolení ve zbývajících regionech. Nejvíce PIWI odrůd bylo dosud povoleno v Benátsku, následuje Friuli. PIWI Italia se připojí k PIWI International, jak je uvedeno v jeho stanovách. První valná hromada je naplánována na jaro 2024.

WEINWIRTSCHAFT/23. 1. 2024/JS

PIWI odrůdy odolné proti Pierceově chorobě v USA

Bakteriální hnědnutí a odumírání révy (Pierce's disease of Grapevine) ničí révu v USA, od konce 19. století je Pierceova choroba zdrojem velkých nákladů pro vinaře v pobřežních a příbřežních oblastech po celých Spojených státech. Toto postižení může mít zničující ekonomické následky. Jen v Kalifornii stojí Pierceova choroba vinařské odvětví více než 100 milionů dolarů ročně. Zasáhla také vinice od Floridy po Jižní Karolínu a podél celého pobřeží Mexického zálivu. Není proto překvapením, že odrůdy révy odolné vůči bakteriálnímu hnědnutí a odumírání révy mají velkou oblibu. Takové jsou i odrůdy Dr. Andrewa Walkera a Dr. Alana Tenschera z katedry vinohradnictví a enologie Kalifornské univerzity v Davisu. Pět PIWI odrůd, známých jako Walkerovy odrůdy, bylo v roce 2020 v omezeném množství uvolněno z komerčních školek révy vinné a v následujícím roce se dostaly do širšího prodeje. Vyznačují vysokou odolnost vůči plísni révovy a Pierceově chorobě, tyto odrůdy se také mohou pochlubit vysokou kvalitou vína. Jsou to kříženci mezi *Vitis vinifera* a *Vitis arizonica*, druhem pocházejícím z jihozápadu USA,

kteří nese gen odolný vůči bakteriálnímu hnědnutí a odumírání révy. Postupně Walker zvyšoval podíl *V. vinifera* vzájemným křížením.

První studie v Texasu a Georgii potvrdily, že všechny tři modré a dvě bílé odrůdy jsou skutečně odolné vůči chorobám a jsou mnohem kvalitnější, než bylo dříve zřejmé, kdy byl podíl *V. vinifera* 88 %. Mezi červenými je Camminare noir, která obsahuje 94 % *V. vinifera*. Obsahuje 50% podíl odrůdy Petite Sirah a 25 % odrůdy Cabernet Sauvignon, přičemž vykazuje vlastnosti obou odrůd. Tato odrůda je díky své koncentraci barvy a tříslovin nejrozšířenější ze všech Walkerových odrůd. Další modrou odrůdou je Paseante noir – podobná na Zinfandel, obsahuje 97 % *V. vinifera*, z toho 50 % Zinfandel, 25 % Petite Sirah a 12,5 % Cabernet Sauvignon. A konečně Errante noir, která se nejvíce podobá Cabernetu Sauvignon, je z 97 % *V. vinifera*, přičemž 50 % tvoří Sylvánské a po 12,5 % Cabernet Sauvignon, Carignan a Chardonnay. Z bílých odrůd je tu Ambulo blanc, které je často přirovnáváno k Sauvignonu blanc. Je z 97 % *V. vinifera*, vznikla z 62,5 % Cabernetu Sauvignon, 12,5 % Carignan a 12,5 % Chardonnay. A konečně Caminante blanc, která se může pochlubit vlastnostmi Chardonnay a Sauvignon blanc. Je z 97 % *V. vinifera*, kterou tvoří z 62,5 % Cabernet Sauvignon, 12,5 % Chardonnay a 12,5 % Carignan. Na pobřeží Mexického zálivu a v severním Texasu se alespoň jedna z pěti nových odrůd pěstuje ve 20 různých oblastech. Celkem zde bylo vysázeno něco přes 20 akrů (8 ha) Camminare noir, téměř 15 akrů (6 ha) Paseante noir, přibližně 15 akrů Errante noir, přibližně 7 akrů (3 ha) Camminante blanc a 8 akrů Ambulo blanc. Počet keřů na akr se pohybuje od 550 do 900 (1 250 – 2 250 keřů/ha).

WINEENTHUSIAST.COM/BETH WRIGHTOVÁ/4. 1. 2024/JS

Světové ceny potravin byly v prosinci meziročně o deset procent nižší

Světové ceny potravin byly v závěru loňského roku asi o deset procent nižší než na jeho začátku. Ukázal to index vývoje cen, o kterém v pátek ve své zprávě informovala Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO). Levnější bylo maso, mléčné výrobky, cukr i rostlinný olej. Ceny klesaly i v samotném prosinci. Index

za prosinec klesl na 118,5 bodu, a byl tak o 1,8 bodu, respektive o 1,5 procenta nižší než v listopadu. Pokles cen cukru, rostlinných olejů a masa více než převážil nad růstem cen mléčných výrobků a obilovin.

FOODNET.CZ, 5. 1. 2024

Ze zasedání pracovní skupiny C/C Víno dne 25. října 2023

Situace na trhu

Trh s vínem v EU jako celek trpí rostoucími cenami vstupů a neustále klesající spotřebou, zejména v segmentu červeného vína. Produkce EU ze sklizně 2023/24 je nižší než v předchozím roce a je o 5,5 % nižší než pětiletý průměr. Hlavní producentské země, jako je Itálie a Španělsko, zaznamenaly ve srovnání se sklizní 2022/23 výrazný pokles: -12 %, respektive -14 % (odhady). Produkce Francie se oproti předchozímu roku zvýšila o 1,3 %, čímž se Francie stala největší producentkou zemí EU z hlediska objemu (45 mil. hl). Celková produkce EU se odhaduje na 154 milionů hektolitřů (-7 % oproti předchozímu roku). Příčinu poklesu produkce lze hledat v klimatických podmínkách: suchá zima a deštivé jaro, krupobití a záplavy měly negativní dopad na vinice, které navíc trpěly silným napadením plísní révy v oblastech, které nejsou touto chorobou běžně postiženy (v Itálii bylo postiženo až 20 % vinic). Produkce tedy klesá, ale náklady jsou vyšší, stejně jako inflace, která omezuje přístup k financování. Veřejná podpůrná opatření (především destilace) byla použita ve Francii a v menším množství v Itálii, Španělsku a Německu.

Označování a nutriční informace

Dne 8. prosince 2023 začnou platit nová pravidla pro označování vín v rámci společné organizace trhu (článek 119 nařízení 2013/1308, ve znění nařízení 2021/2117), tj. na etiketě musí být uvedeny výživové údaje a seznam složek, přičemž je možné tak učinit elektronickými prostředky. Komise EU pracuje na dokumentu poskytujícím pokyny k provádění nových pravidel označování („otázky a odpovědi“), který bude zveřejněn v Úředním věstníku dne 27. listopadu 2023. Pracovní skupina poukázala na to, že zveřejnění dokumentu „Q&A“ neposkytuje dostatek času na správné provedení nových pravidel. Zdůraznila rovněž, že výklad Komise týkající se definice „vyrobeného“ vína a „šumivého ▶

vína“ a možnosti přidat nad elektronickou etiketu místo slova „složení“ písmeno „I“ místo složení je restriktivní a způsobí další náklady pro odvětví vína.

Nariadení o udržiteľném používaní prípravků na ochranu rostlin (SUR)

Sekretariát shrnul jednání orgánů: po hlasování ve Výboru pro zemědělství a životní prostředí je hlasování na plénu naplánováno na listopad. Nejvíce znepokojujícími body byly cíle snížení, definice citlivých oblastí a nárazníkové zóny. Na straně Rady bude pravděpodobně v prosinci přijat obecný přístup v závislosti na výsledku hlasování na plenárním zasedání. Pracovní skupina se shodla, že i ten nejlepší kompromis by byl pro vinařství negativní. Zdůraznila úsilí, které již producenti vynaložili na snížení používání přípravků na ochranu rostlin, a nedostatek účinných a cenově dostupných alternativ. Stanovisko Zemědělského výboru je lepším výsledkem než text dohodnutý ve Výboru pro životní prostředí.

Zdravotní varování

Sekretariát informoval pracovní skupinu o probíhající iniciativě Komise zadat externí studii o účinnosti zdravotních varování na alkoholických nápojích. Pracovní skupina diskutovala o možné strategii, která by se měla uplatnit vůči Komisi. Bylo navrženo, aby se tato otázka prozatím neřešila na institucionální úrovni, neboť iniciativa na revizi právních předpisů o informacích o potravinách určených spotřebitelům bude zřejmě odložena. Proti tomuto návrhu nebyly vzneseny žádné výslovné námitky.

Zákon o monitorování půdy

Sekretariát předložil shrnutí legislativního návrhu, diskuse v rámci Copacogeca a hlavní sporné body. Hlavní obavy týkající se půdy ve vinařství by se týkaly úrovně kontaminace mědi, zejména v ekologickém vinařství, kde se měď často používá.

COPA-COGECA/3. 1. 2024/JS

Rostliny odhalily svou tajnou zbraň proti plísni šedé

Rostliny mají překvapivou obranu proti šedé hnilobě, kterou způsobuje obávaná houba *Botrytis cinerea*. Výzkumníci z Kalifornské univerzity v Riverside nedávno odhalili podrobnosti tohoto obranného mechanismu a odhalili zají-

mavou strategii, kterou rostliny používají proti útočníkovi. Podle studie, která byla 15. prosince 2023 zveřejněna v časopise *Cell Host & Microbe*, rostliny posílají houbě zodpovědné za plíseň šedou tukové „bubliny“ naplněné messengerovou RNA, schopné omezit geny zodpovědné za virulenci plísně šedé. Tento inovativní pohled na složité interakce mezi rostlinami a houbovými parazity a přitahuje zájem zemědělsko-potravinářského odvětví. Překvapivě mohou tyto bubliny obsahovat také molekuly mRNA, které se zaměřují na základní buněčné procesy v houbě. Tyto mRNA mohou kódovat proteiny přítomné v mitochondriích plísně šedé, a tím narušovat jejich strukturu a funkci. Toto narušení pak inhibuje růst a virulenci plísně. Jedná se o skutečného trojského koně, kterého rostliny používají v boji proti plísni šedé. Ačkoli houba pravděpodobně absorbuje lipidové bubliny, aby získala živiny, zdá se, že ignoruje přítomnost RNA ukryté uvnitř. Zajímavé také je, že houby rovněž využívají lipidové bubliny k tomu, aby do rostlin vnesly malé škodlivé RNA, a tím potlačily imunitu hostitele. Tyto „závody ve zbrojení“ dokládají neustálou koevoluci mezi hostiteli a parazity.

Využitím tohoto objevu by mělo být vyvinutí fungicidů šetrných k životnímu prostředí. Díky lepšímu pochopení obranných mechanismů rostlin pomohou plodinám účinněji bojovat proti škůdcům a patogenům. Tento slibný pokrok nabízí novou naději v probíhající boj mezi rostlinami a plísní šedou a otevírá cestu k udržitelnějším řešením pro zemědělský sektor. Plíseň šedá napadá více než 1 400 druhů rostlin a způsobuje velké ztráty na výnosech.

NEWS.DAYFR.COM/4. 1. 2024/JS

Umělá inteligence jako zprostředkovatel prodeje vína

Italské tržiště s kvalitními víny eWibe spustilo virtuálního poradce pro víno, který by měl umožnit i nováčkům v oblasti vína vytvořit si kvalitní portfolio kvalitních vín jako investici. Jak uvádí portál WineNews, systém má přístup nejen k existujícím informacím o vínech, ale také k údajům o živých transakcích, analýzám a zprávám z eWibe. Podobně jako systém Liv-Ex zaznamenává eWibe živé ceny. Umělá inteligence by měla investorovi nejen pomoci při vytváření portfolia, ale také ho podpořit před náku-

pem i po něm dalšími informacemi, jako jsou údaje o trhu a znalosti o víně. Systém je denně kontrolován poradenským a marketingovým týmem společnosti eWibe, který vede odborník na víno.

Virtuální poradce pro víno je k dispozici nejen na webových stránkách eWibe, ale také prostřednictvím aplikace. Aplikace bude brzy obsahovat také systém upozornění v reálném čase, který bude informovat o nejlepších příležitostech a časech k nákupu a prodeji vín. Díky nové aplikaci a službě osobního poradce pro víno se investice do vína stává stále dostupnější pro každého, včetně těch, kteří do tohoto světa vášně a příležitostí vstupují poprvé. Kromě umělé inteligence bude eWibe i nadále nabízet poradenství sommeliéra po telefonu – ale pouze v případě, že si zvolíte profesionální předplatné.

WEINWIRTSCHAFT/8. 1. 2024/JS

Jakého pokroku lze dosáhnout v ukládání uhlíku do půdy vinic?

V celosvětovém měřítku představuje zásoba organického uhlíku v půdě 2 400 Gt C, což je třikrát více než zásoba C obsažená ve formě CO₂ v atmosféře. Roční zvýšení této zásoby o 0,4 % by umožnilo zastavit nárůst koncentrace CO₂ v atmosféře v důsledku využívání fosilních paliv. Tento vysoce teoretický výpočet zdůrazňuje význam půdy a organické hmoty v ní obsažené ve strategiích zmírňování změny klimatu, kromě nezbytného snížení emisí.

Zásoby uhlíku ve vinařských půdách jsou obecně poměrně nízké, což je způsobeno nízkým vstupem biomasy do půdy. Ve Francii dosahují ve vinicích a sadech v horizontu 0–30 cm v průměru 32 t C/ha, zatímco v orné půdě je to 55 t C/ha a v trvalých travních porostech 85 t C/ha. Účinným způsobem, jak tuto zásobu zvýšit, je ozelenění meziřadí. Ve srovnání s holou půdou dosahuje dodatečná zásoba spojená s ozeleněním meziřadím +490 kg C/ha/rok. Ozelenění se již na některých vinicích praktikuje, ale stále je co zlepšovat, s výjimkou příliš kamenitých půd nebo suchých klimatických oblastí, kde hrozí riziko konkurence vůči révě o vodu. Kromě toho, že porost pomáhá zmírňovat klimatické změny, je účinným způsobem boje proti erozi.

REVUE DES ŒNOLOGUES, Č. 189 S, LISTOPAD 2023

Společnost Smurfit Kappa navrhla a patentovala Vitop® Uno, první výčepní zařízení na trhu Bag-in-Box® s integrovaným systémem pro kontrolu manipulace

Nový design kohoutku splňuje požadavky připravované směrnice o plastech na jedno použití. Spotřebitelé nemusí odstraňovat záklopku s ochranou proti manipulaci. Ta se deaktivuje, jakmile je výrobek poprvé použit, a stává se nedílnou součástí kohoutku. Toto inovativní řešení na rozdíl od jiných podobných výrobků eliminuje riziko, že by se zábrana neumožňující nežádoucí manipulaci, dostala do životního prostředí. Po použití mohou spotřebitelé snadno oddělit krabici od kohoutku a recyklovat je v souladu s místními předpisy. Nový systém je dostatečně pevný, aby zabránil samovolnému otevření během skladování a přepravy, ale přesto jej lze deaktivovat pouhým stisknutím tlačítka.

Zkoušky s kohoutkem Vitop® Uno ve Francii, Španělsku a Švédsku v uplynulém roce ukázaly, že si kohoutek zachovává své praktické vlastnosti a že ekologický aspekt obalu má pozitivní vliv na nákupní záměry spotřebitelů. Kohoutek je patentován v Evropě, Spojených státech a dalších zemích po celém světě. Společnost Vitop® je předním dodavatelem kohoutků pro Bag-in-Box® s více než 6 miliardami prodaných kohoutků po celém světě od roku 1994. Vitop® Uno kombinuje všechny výhody předchozích verzí kohoutků. Průmyslová výroba Vitop® Uno je plánována na začátek roku 2024. Podle směrnice o jednorázových plastech, která vstoupí v platnost v roce 2024, budou jednorázové plastové obaly na nápoje o objemu menším než tři litry povoleny na trhu pouze v případě, že budou mít nesnímatelné víčko.

WWW.SMURFITKAPPA.COM

Vonící etikety na víno?

Společnost 15-1 Diffusion se sídlem v Lyonu, si zaregistrovala patent na mikrokapsulaci aromatických molekul do různých materiálů. Umožňuje integrovat vonné látky, aromaterapeutické látky nebo dokonce repelenty do povrchu nebo hmoty materiálů a výrobků tak, aby se staly difúzními. Tato technika existuje již velmi dlouho, od roku 1942,

ale tento postup umožňuje integrovat mikrokapsulaci do hmoty nebo povrchu materiálu tak, aby se tento stal difúzním médiem. Mikrokapsle jsou nepropustné pro kyslík, čímž zachovávají integritu použitých účinných látek.

Cílem je integrovat do etikety neomezené množství možných aromatických molekul na nejrůznějších podkladech, včetně papíru, lepenky, látky, kůže, dřeva, kovu či skla. Nebo instalaci čichových terminálů ve sklepech nebo recepčních, které slouží k výuce aromatických znalostí nebo jako vodičko pro začátečníky a nerozhodné při výběru vína, aniž by ho museli nutně ochutnat. Jakási degustace bez ochutnávání. Rozptylování aromatických látek může být kontinuální, nebo díky reaktivní variantě založené na dotyku či teple. Například přejetí prstu se uvolní aroma.

VITISPHERE/OLIVIER BAZALGE/11. 1. 2024/JS

Weinviertel: Centrální platforma pro návštěvy vinařství

V rámci projektu Leader "Erlebnisbetriebe Weinviertel" lze nyní na webových stránkách na jednom místě nalézt termíny prohlídek vinařství a vinných sklepů v oblasti Weinviertel. Cílem projektu je usnadnit hostům vyhledávání vinařství, která chtějí navštívit. Má také povzbudit více vinařství k prezentaci své činnosti. Cílem projektu Leader regionů Weinviertel-Ost a Weinviertel-Donauraum je umožnit více návštěvníkům nahlédnout do světa vinařů, tedy usnadnit vinařům otevřít dveře svých sklepů menším skupinám turistů a zveřejnit volné termíny. Centrální webové stránky, na nichž jsou prohlídky nabízeny, a prodej vstupenek prostřednictvím těchto stránek, mají návštěvníkům i vinařům nabídku usnadnit.

Pod názvem „wein.gut.schauen“ lze nyní tyto termíny z 18 vinařství najít na adrese: www.weinviertel.at/wein-gut-schauen

DER WINZER/18. 1. 2024/JS

Úspěšná vinařská turistika v Poysdorfu

Vinařské město Poysdorf zaznamenalo v roce 2023 rekordních 42 000 přeno-

cování, což představuje více než 10% nárůst oproti předchozímu roku. Hlavním důvodem je rozmanitá nabídka města v oblasti vinařské turistiky. Na vzestupu jsou také prohlídky sklepů s průvodcem. Nabídka vinařské turistiky ve vinařském městečku Poysdorf v severním Weinviertelu se v uplynulém roce 2023 těšila velké oblibě. Výstava „Svět vína+hroznů“ zaznamenala v roce 2023 o 17 % vyšší návštěvnost než v roce předchozím. Ještě větší nárůst zaznamenaly prohlídky sklepních uliček, kde se počet návštěvníků zvýšil o 22 %. Prohlídky traktořem, které již v předchozím roce dosáhly ohromujícího nárůstu o více než 60 %, zaznamenaly rovněž další 9% nárůst. Dobrodružná týmová skládáčka „Wine & Crime Tour“ zaznamenala dokonce 52% nárůst. Podle turistického centra vinařského města VINO Versum Poysdorf Turismus se v Poysdorfu zvyšuje také zájem o kempování a cykloturistiku. Na rok 2024 se ve městě opět plánují četné akce spojené s vínem.

DER WINZER/17. 1. 2024/JS

Fyzikové přišli na kloub zvuku při otvírání sektu

To, co vypadá jako jednoduchý každodenní jev, je ve skutečnosti složitá fyzika. Tým vedený fyzikem Lukášem Wagnerem z Technické univerzity ve Vídni (TU) nyní poprvé prozkoumal přesné fyzikální pozadí bouchnutí korku od sektu. Když otevřete láhev sektu, zátká vyletí z láhve rychlostí 20 metrů za sekundu (72 km/h). Unikající plyn naproti tomu dosahuje rychlosti až 400 metrů za sekundu (1 440 km/h), čímž překonává zvukovou bariéru a předbíhá zátku sektu. Při otevření láhve se také prudce změní teplota plynu. Když se plyn rozpíná, ochlazuje se. Tento efekt je v lahvi se šumivým vínem velmi výrazný: plyn se může v určitých místech ochladit až na -130 °C. Může se dokonce stát, že se z oxidu uhličitého vytvoří drobné krystalky suchého ledu.

V konečném důsledku je bouchnutí korku sektu způsobeno kombinací různých efektů: Na jedné straně se korek rozpíná a vytváří tlakovou vlnu. Na druhé straně je slyšet rázová vlna, kterou vytváří nadzvukový plyn – podobně jako když letadlo překonává zvukovou bariéru.

DER WINZER/29. 1. 2024/JS